

Ikt. sz.: E-9875-3/2017

Témafelelős: Balogné Berezvai Csilla,

Tárgy: Szentes Város Környezetvédelmi Programja (2014-2019) felülvizsgálata

Melléklet: CÉLKITŰZÉSEK ÉS FELADATOK A TELEPÜLÉS KÖRNYEZETVÉDELME
ÉRDEKÉBEN

Szentes Város Önkormányzata
Képviselő-testülete

Helyben

Tisztelt Képviselő-testület!

Szentes Város 2014-2019. évek közötti időszakra szóló Környezetvédelmi Programját (továbbiakban: Program) Szentes Város Képviselő-testülete a 2014. május 16-án fogadta el és a 86/2014. (V. 16.) számú határozatában döntött úgy, hogy gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását. Ennek érdekében a Programot két évente felülvizsgálja.

A felülvizsgálat mellékleteként csatolt, a Képviselő-testület által elfogadott Programban meghatározott, fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célok, valamint környezeti célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedések alapján készült el és bemutatja a 2014-2017. időszakban elért eredményeket a melléklet szerinti eredeti számozás alapján a könnyebb beazonosítás érdekében. A melléklet pontjai ezért kezdődnek 7-es számokkal.

Az egyes célokhoz meghatározott feladatok nem mindegyikénél történt jelentősebb változás a 2014. évi helyzetértékeléshez képest. Ezek a feladatok a felülvizsgálati dokumentációban nem kerültek külön részletezésre.

7.1.1. Levegőtisztaság-védelem

A káros gázok kibocsátását számos közlekedéskorszerűsítési (elkerülő út megépítése, forgalomcsillapítás, sétáló utca, stb.), zöldfelület-fejlesztési és fosszilis energia felhasználást csökkentő beruházásokat (teljes közvilágítási hálózat energiatakarékos üzemeltetése érdekében LED-es lámpatestek felhelyezése, gázfűtésről termálvízfűtésre való átállás, napelemek) szolgálja.

Több intézmény épületenergetikai felújítása is elkészült el 2014-ig.

Ezt követően az alábbi energetikai beruházások valósultak meg:

- 2014. Napelem-rendszer a Sportcsarnokban
- 2014. Napelem-rendszer a Szentesi Művelődési Központban
- 2014. Napelem-rendszer a Koszta József Általános Iskolában
- 2014. Napelem-rendszer a Klauzál Gábor Általános Iskolában
- 2014. Napelem-rendszer a Deák Ferenc Általános Iskolában
- 2014. I.sz. termálkútnál 50kW/h-ás napelemes kiserőmű létesítése SZVSZ Kft. saját forrásból
- 2015. Termálkút fűrése az Üdülőközpont területén SZVSZ Kft által saját forrásból
- 2015. Közvilágítás fejlesztése
- 2017. Napelem-rendszer a Szentesi Közös Önkormányzati Hivatalnál
- 2017. III.sz. termálkútnál (Ilonapart) 50kW/h-ás napelemes kiserőmű létesítése SZVSZ Kft. saját forrásból

Az Önkormányzati beruházás keretében a Berki Hulladéklerakó Telep melletti területen folyamatban van 2 db 500kW/h-ás teljesítményű naperőmű létesítésének engedélyeztetése. Egyre nagyobb azoknak a vállalkozásoknak, munkahelyeknek, cégeknek, illetve magánembereknek a száma, akik napelem, vagy napkollektor használatával igyekeznek csökkenteni az energiafelhasználást.

A Norvég Alap támogatásának köszönhetően az izlandi főváros, Reykjavík után Európa második legnagyobb geotermikus energiára épülő távfűtési rendszerét tudhatja magáénak a város. Ez mérföldkő Szentese életében, hiszen egyrészt olcsóbbá, másrészt környezetkímélőbbé vált a közintézmények fűtése. Az energetikai korszerűsítésnek köszönhetően évente 800 tonnával csökken a város széndioxid-kibocsátása!

A mai napig sincs fix telepítésű levegőminőség mérőpont telepítve városunkban. A legközelebbi mérőpont Szegeden található.

Szentese Város Önkormányzata a város gyógyhelyé minősítésével kapcsolatban elkészítette az ehhez szükséges helyzetértékelést, szakvéleményt, mely szerint a levegő minősége a négy évszakos vizsgálati jegyzőkönyvek alapján jó minőségű, tehát a levegőterheltségi szint az egészségügyi határérték alatt van.

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya legfrissebb tájékoztatása szerint Szentese város közigazgatási területén belül egységes környezethasználati engedély alapján a helyhez kötött légszennyező pontforrást üzemeltető vállalkozások által kibocsátott légszennyező anyagok körét az alábbi táblázat mutatja be:

Cég neve:	Telephely címe:	Szennyezőanyag megnevezése:
Hungerit Zrt.	6600 Szentese, Attila u. 3.	SZÉN-DIOXID
		Szén-monoxid
		Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂

Pankotai Agrár Zrt.	6600 Szentes, Kistőke 101.	Összes szerves anyag C-ként (TOC) (SPECIFIKUS)
		Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂
		Szén-monoxid
		SZÉN-DIOXID
		Szilárd anyag
		Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂

A Szentes Város Önkormányzatának 1/2016. (II.15.) számú Környezetvédelmi helyi rendelete nem ad lehetőséget a szabadban történő bármínemű anyagok égetésére. A lakossági zöldhulladék térítésmentesen beszállításra kerül a komposztáló telepre, ezáltal csökkentve a lakossági kerti hulladékok égetését.

Önkormányzatunk a tulajdonában lévő ingatlanjai vonatkozásában parlagfűvel való szennyezettség miatt az elmúlt években elmarasztalást nem kapott.

A belterületi utak kivétel nélkül szilárd burkolattal ellátottak.

A Városellátó Nkft. az önkormányzati fenntartású utakat folyamatosan karbantartja. A belterületi úthálózat folyamatos karbantartásának, szükség szerinti felújításának részletes ismertetésére a 7.2.1.6. pont alatt kerül sor.

Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése során elkészültek a Szarvasi úton a Szeder temetőtől az Árpád Agrár Zrt. Szent Lászlói telephelyéig és a Szentes, 45 sz. főút (Ipartelepi út) Legrand Zrt. - Vásárhelyi út közötti szakaszokon a kerékpárutak.

"Bringázz Szentesen- Kerékpárosbarát fejlesztés" nyertes TOP-os pályázat jóvoltából jövőre tovább bővül a város kerékpárút hálózata a Vásárhelyi úton a TV toronyig, a Tiszai Strandhoz vezető, valamint a Kiss Zsigmond utcai szakaszokkal.

A főutca felújítása során a kerékpárút építése mellett körforgalmak kialakítására is sor került, mely jelentős forgalomcsillapítást eredményezett, a közlekedés gördülékenyebbé vált.

Tervezés alatt áll a főutcán, illetve a város más területein is további csomópontok átépítése.

A parkosított területek kialakításai a 7.2.1.5. pont alatt kerülnek ismertetésre.

A zöldfelület kialakításánál allergén és invazív növényfajok/fajták kiültetésére nem került sor.

7.1.2. Vízvédelem

Megvalósult Szentes Város Szennyvíztisztító telepének korszerűsítése, így még kevesebb szennyezőanyag jut a Tiszába.

A környező állattartó telepek korszerűsítése folyamatos. A korszerűsítések magukban foglalják a trágyatárolók jogszabályoknak megfelelő kiépítését, így kevesebb trágya csurgalékvíz jut a belvízgyűjtő csatornába. Az állattartó telepek környezethasználati engedélye nagyon szigorú szabályozásokat ír elő az állatok tartására, az almozásukra, és a melléktermék tárolására vonatkozóan minimálisra csökkentve a levegőszennyezést - beleértve a bűzhatást is-, és a talaj, valamint a vízszennyezést.

„Belvízelvezetés” közmunkaprogram keretében a főgyűjtő csatorna (Nagyvölgy-csatorna), illetve a mirhók műszaki állapotának fenntartása a cél. Ezeknek a munkáknak az elmaradása esetében súlyos problémát okozhat a belvíz. A területeket zöld-növényzet mentesítik, a mederrészeket iszaptalanítják és a folyamatosan felhalmozódó lakossági hulladéktól mentesítik.

A program keretében a mirhók kitakarítása és az árkok út alatti átereszeinek mosatása is folyamatosan megtörtént.

A belterületi árok - rekonstrukciós munkák végzése közben az illegális szennyvízbekötések felszámolása folyamatos, melynek következtében a Kurcába kevesebb szennyezett víz jut be.

A Kurcába szükség esetén frissítő víz kerül bevezetésre. Két úszó szökőkút üzemel tavasztól őszig folyamatosan a víz oxigén dúsításának érdekében.

Évről évre folyamatosan megtörténik a Kurca remediációs kezelése.

A Kurca bioremediációs kezelését a Malatech Water Kft. végzi immár több mint 10 éve. Az általa készített értékelés alapján az alábbi következtetések vonhatóak le a víz minőségére vonatkozóan:

(Forrás: Malatech Water Kft. értékelési dokumentáció)

A víz pH-ja és pufferkapacitása kiváló volt 2017. év során, az üledékréteg állapota stabilnak mondható, minimális, alig mérhető lágyiszap réteggel.

A Kurca kezelt szakaszának (Bikaistálló — Talomi Tiltó) eredményei az év elejét kivéve különösebb kiugrást nem mutatnak. Az előző évekhez képest, a csatorna tápanyagháztartása az eddig megszokotthoz képest kedvezőbb képet mutatott. A víz továbbra is nitrogén- és foszfortartalmú tápanyagokkal terhelt. A vízvizsgálatok és helyszíni mérés tapasztalatai is arra mutatnak, hogy a szennyezés műtrágya eredetű. Szerves szennyezést nem, vagy csak minimálisan kapott 2017-ben a Kurca. Ez fontos előrelépés az elmúlt évekhez képest, ugyanis az illegális szennyvíz- és/vagy hígtrágya bebocsátás, és annak mértéke állandó problémát okozott az előző években.

A Kurcán a 2007-ben indult bioremediációs kezeléssorozat megoldotta a vízinövény burjánzási problémát, ami nem fordult elő majdnem egy évtizedig. A folyón a vízinövények burjánzása 2016. év nyarán indult újra, először kisebb mértékben volt hínárosodás és vízinövény szaporulat a szentesi felső szakaszon, majd a folyamat 2017-re robbanásszerűen beindult, befedve hosszú szakaszokon a teljes vízfelszínt.

A vízínövényeket a vízben lévő nitrogén- és foszforionok táplálják, normál esetben nincs a szaporulatuknak gátja, mivel a Kurca terhelése nitrogén és foszfor tekintetében jelentős.

A bioremediációs technológia viszont jó eséllyel képes megakadályozni a vízínövények túlzó szaporulatát, táplálékkompetíció útján, természetes úton, mint ahogy azt 2007-től 2016-ig bizonyított volt.

Az utóbbi két évben kötött vállalkozói szerződésben Szentés Város Önkormányzata meghatározta a kezelések időpontjait időjárási viszonyok, vízállás stb. függvényében. Az idei vízínövény burjánzás különösen nagymértékű volt. Kijelenthető, hogy a nem mikrobiológiai szakmai szempontok szerint választott időpontokban elvégzett kezelésekkel a makrofita szaporulatra nem tudnak hatással lenni a kezelések. Ezt figyelembe véve a mikrobiológiai szabályok alapján ismét szabad kezet kell adni a kezelést végző cégnek, hogy ők válasszák meg a beavatkozások időpontjait egyeztetve a Megrendelővel, az ATIVIG-gel és a Horgász Egyesülettel. Az első kezelést már márciusban javasolt elvégezni.

A vízínövény burjánzás ilyen mértéke nemcsak a horgászatot és a vízisportot nehezíti, hanem felboríthatja a vízárnyékolás miatt a víz oldott oxigénháztartását, az üledék rothadását, szaghatást, és rosszabb esetben halpusztulást eredményezhet.

A jelenség visszaszorítására a 2018. és 2019. évben jelentős többlet anyagfelhasználás szükséges a vízínövény és algakontrollt ellátó Bioclean TM Lake/Pond Clarifier baktérium-enzim komplex-ből, ennek eredményeként majd 1 mFt-tal kerül többre a kezelés.

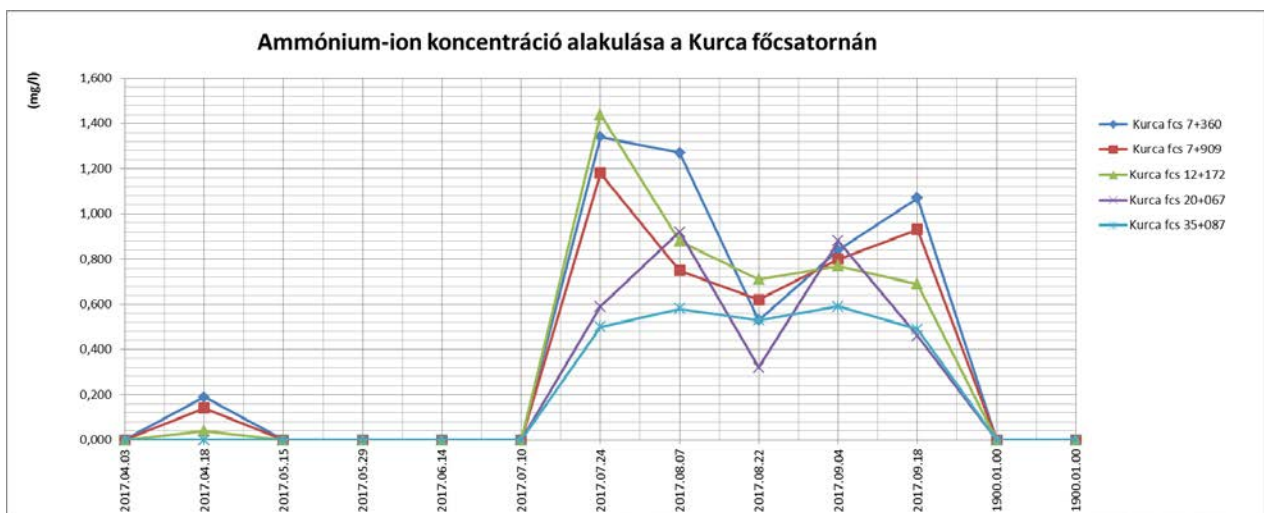
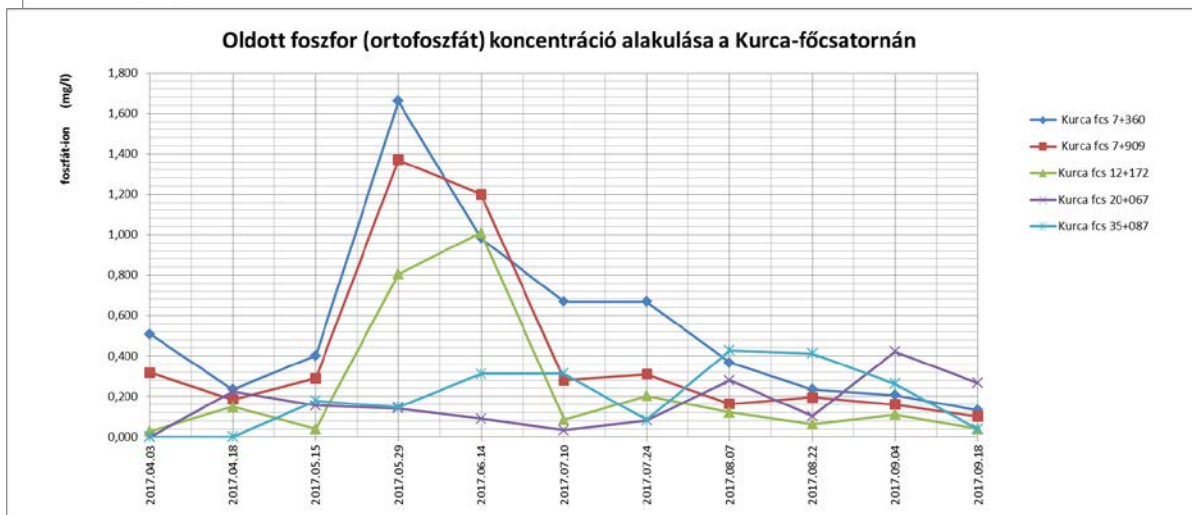
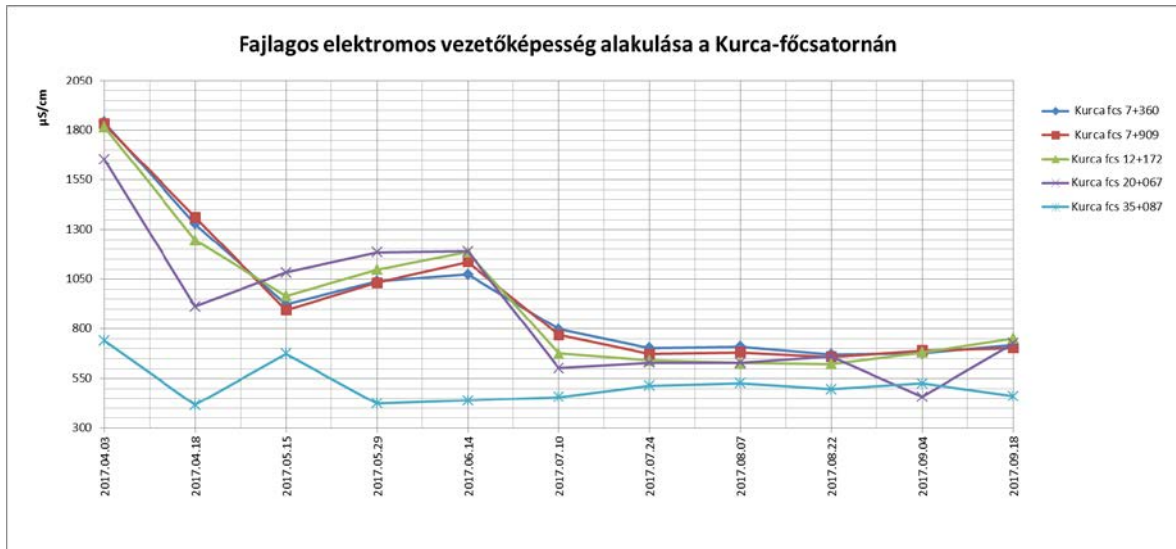
A 2017 évi tapasztalatok /a vízminőség változása a vízmozgás függvényében/ nem akkreditált laboratóriumban végzett mérések alapján:

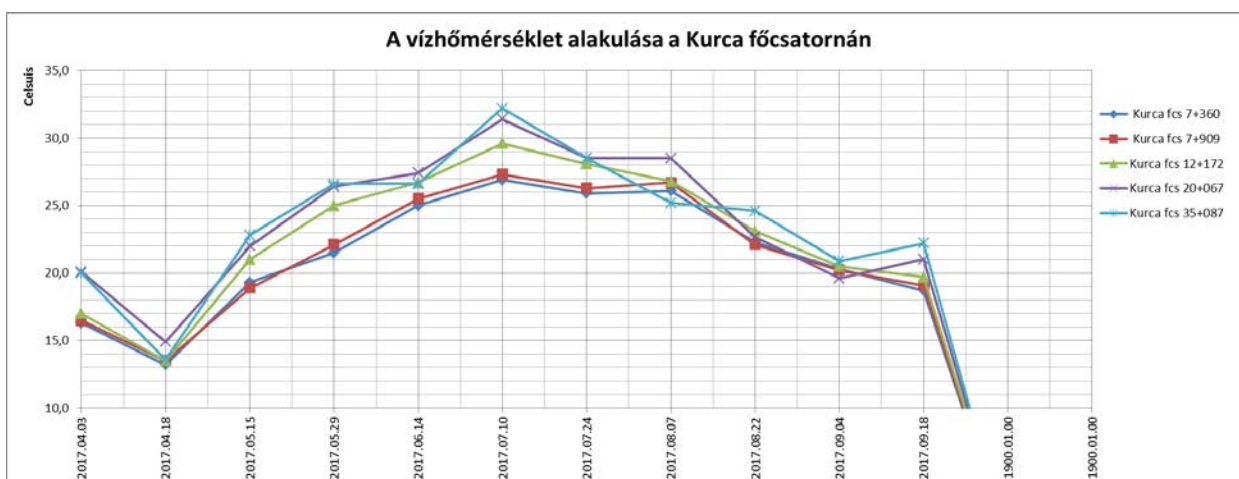
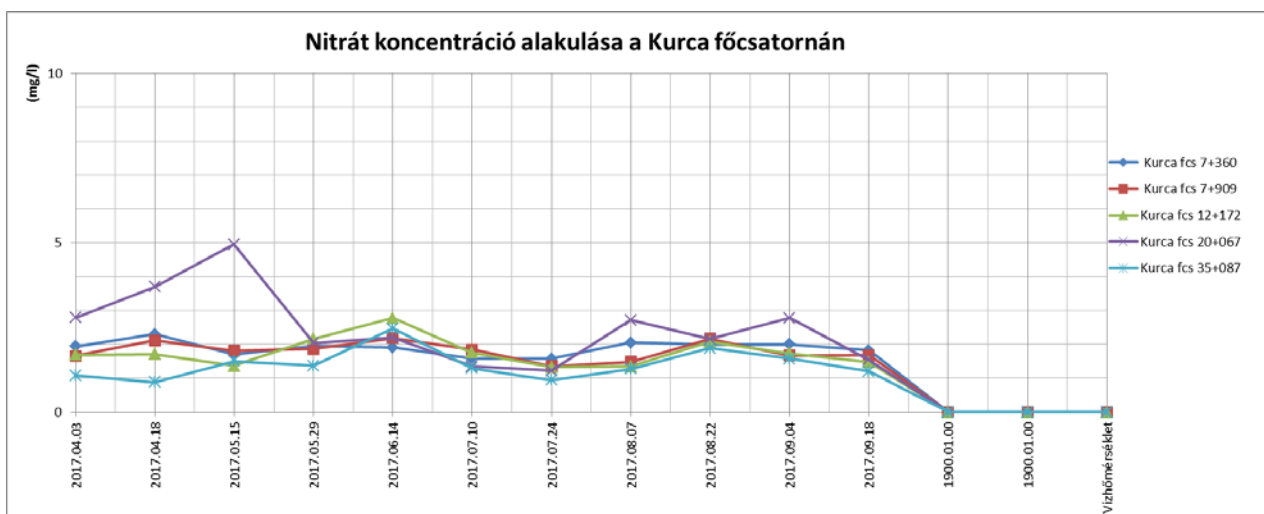
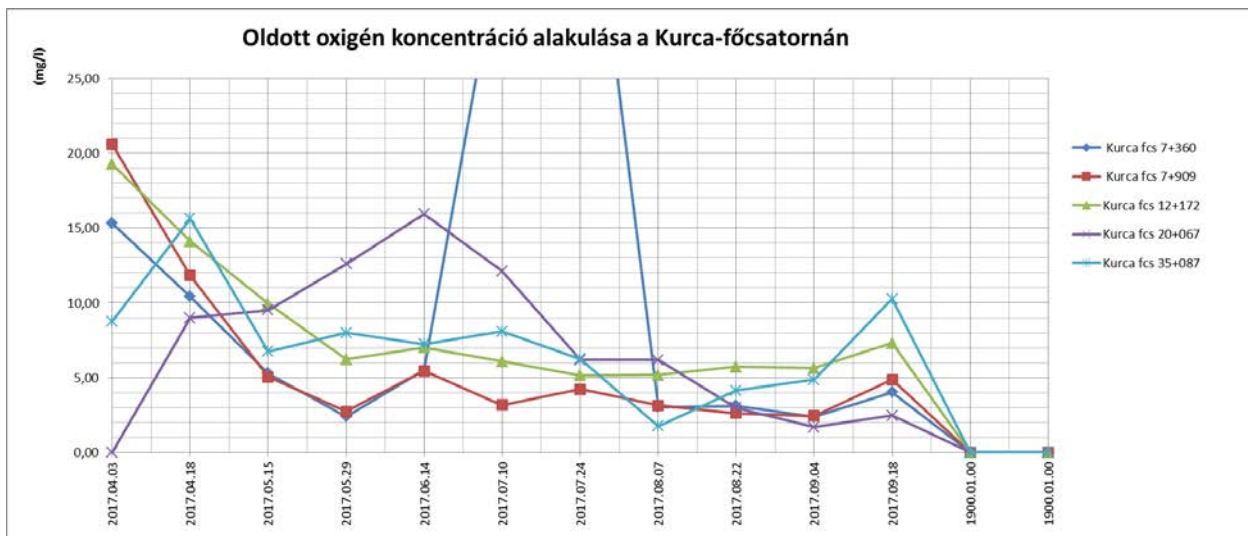
/Forrás: ATIVIZIG Szentési Kirendeltsége/

A Kurca-főcsatorna öntözési idényt megelőző vízfrissítése és rendszerfeltöltése április 4-15 között a szokott időszakban megtörtént, a vízminőségi paraméterek javulása a diagrammon is jól látható. A felső 9 km-nyi szakaszán a vízminőség általában a termálvíz terheltségtől való mentesség okán általában eleve jobb, mint az alsóbb szakaszokon. Később a vízfrissítés hatására már a paraméterek közeledése volt tapasztalható. Az idény során a Szentlászlói szivattyútelep (Veker-ér 6+500) üzemének megfelelően — a rövidebb vízellátási útvonal miatt jellemzően ennek a vízátadási pontnak a Felső-Kurcán keresztül történik a vízbeadás —, szinte folyamatos volt a vízátvezetés a felső kurcai szakaszon és a Veker-ér alsó szakaszán (június 544.320 m³, július 740.160 m³, augusztus 532.800 m³), ebből július-augusztus hónapokban szinte folyamatosan napi 12 órás (7-19oráig) üzemben történt a vízbeadás.

Július-augusztus hónapban Szentés – Szegvár – Mindszent irányában folyamatosan 200-300 l/s vízmennyiség a 27+827 km szelvényben lévő billenőtáblás tiltón való túlcsgatással került levezetésre annak érdekében, hogy a Kurca-főcsatorna középső és alsó szakaszán is legyen némi vízmozgás. A tapasztalat szerint azonban ez az átvezetett vízmennyiség az időjárási körülmények többszöri változása ellenére (nem volt túl hosszú kánikula, mert azt 4-5 naponta megtörte egy hideghullám érkezése) sem volt elegendő. A nyári időszakban – valószínűleg a vizek magas foszfortartalma miatt – a Kurca-főcsatorna Szentés belterületi 19+097 - 27+827 és az alsóbb, mindszei 3+500 – 6+500 km szelvények közötti szakaszán július vége és szeptember közepe között nagymennyiségű zöldnövényzet jelent meg a

vízfelszínen, és a csatorna rövidebb hosszabb szakaszain 100%-ban elfedve a vízfelszínt. A 19+097 - 27+827 között hínár, békalencse, békatutaj és rucaöröm, a 3+500 – 6+500 km szelvények közötti részen pedig békalencse és legfőképpen rucaöröm túlzott elburjánzása volt tapasztalható.

2015 évben a Kurca központi szakaszán a parti sávban 100 db fa telepítésére került sor.

A szikkasztásos szennyvíztárolások száma mára már elenyésző.

A szennyvízcsatorna hálózatra való lakossági rákötések száma évről-évre növekedést mutat, így már a rákötött ingatlanok aránya 90% feletti.

A szippantott szennyvíz illegális leürítéséről nincs tudomásunk, az illegális leürítőhely felszámolásra került.

A Rákóczi utcai és a Termál szeméttelp teljes rekultiválása befejeződött. A Berki Hulladéklerakó Telep rekultiválásának I. üteme elkészült.

A Rákóczi utcai szeméttelp rekultiváció utáni tájseb kezelés egyedi módja, a vizes élőhely kialakítása befejeződött. Itt további feladat a szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges parkberendezési tárgyak beszerzése, kihelyezése és a zöldfelület fenntartása.

7.1.3. Földvédelem

A KEOP-7.2.3.0 „A települési szilárdhulladék-lerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok befejeződtek.

Az építési törmelék (beton, téglák) kezelésére létrejött inert hulladékkezelő telepen az anyagok aprításra kerülnek és így az útépitéseknél ezek újrahasznosítása válik lehetővé.

A belvízvédelmi kérdéskörrel az anyag 7.2.1.2. pontja foglalkozik.

7.2. Települési és épített környezet védelme

7.2.1. A települési környezet védelme

A környezetvédelmi helyi rendelet szükség szerint a felsőbb jogszabályok módosulása, vagy Képviselő-testületi indítvány miatt aktualizálásra kerül.

A közterületek, utak minőségének megóvása valamint javítása és a zöldfelületek fejlesztésével kapcsolatosan elért eredmények a 7.1.1. és a 7.2.1.5. pont alatt kerültek részletezésre.

7.2.1.1. Települési környezet tisztasága

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos témakörök később a 7.5. pont alatt kerülnek részletezésre.

A köztéri rongálások (szobrok, - öntöző rendszerek,- parkberendezési tárgyak – és növényzetek rongálása) száma évek óta nem csökken.

Az önkormányzati szervezésű város takarítási akciók szervezése évekkal ezelőtt megszűnt. Ezt váltotta fel a „TE SZEDD” akcióhoz való csatlakozás. Az akcióban való részvételhez neten keresztül egyénileg lehet regisztrálni.

7.2.1.2.

Csapadékvíz elvezetés, bel- és árvízvédelem

Az Önkormányzat szerződést kötött az ATIVIZIG-gel a külterületi csatornák egy részének üzemeltetésére.

Árvízvédelmi védvonalak mértékadó árvízszintre történő kiépítése, védvonalak terhelésének csökkentése az „Alsó-Tiszán” című, KEHOP-1.4.0-15-2015-00007 számú projekt keretében többek között töltésfejlesztés történik a Hármaskörös balpart árvédelmi töltésen, azaz a Zalotai töltésszakaszon (0+000-4+342 tkm szelvények között). Ennek következménye, hogy átépítésre kerül a Felső-kurcai árvédelmi zsilip, amely fontos szerepet játszik a vízpótlásban a Kurca-főcsatorna esetében.

A 2017. évben az ATIVIZIG támogatást nyert az IPA ECOWAM projekt keretében, többek között a Bikaistállói tiltó átépítésére és egy monitoring állomás kiépítésére, amely alap kémiai paramétereket fog mérni és vízszintet fog érzékelni. Így folyamatosan ellenőrizhetővé válik a belterületre érkező víz minősége.

Csapadékvíz-elvezető rendszerek felújítását, a víz folyamatos lefutásának biztosítását a „Belvíz” közmunkaprogram dolgozói és a Szentés Városellátó NKft. munkatársai folyamatosan végzik.

A csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos feladatok teljesítését bővebben a beszámoló a 7.1.2. pontja tartalmazza.

A nyílt árok befedésének lehetősége nagyon korlátozott, egyedileg, csak kivételes feltételek mellett engedélyezhető.

7.2.1.3. Ivóvízellátás

A megvalósult Dél-alföldi Regionális Ivóvízminőség- javító Program projekt lezárása folyamatban van.

- Szentés-Bereháti vízmű - vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik
- Szentés-Magyartés vízmű - vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás folyamatban van
- Szentés-Kajánujfalu vízmű - vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás még nincs folyamatban
- Szentés-Lapistó vízmű - vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás még nem kezdődött meg

Az ivóvízhálózat-rendszer hibáinak feltérképezését a vízi közmű szolgáltató (ALFÖLDVÍZ Zrt.) folyamatosan végzi.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény írja elő a víziközművek tizenöt éves időtávra szóló rekonstrukciójának tervezését, az ún. gördülő fejlesztési terv elkészítését és megvalósításának kötelezettségét.

A szolgáltatásra kötelezett Önkormányzat megbízásából a víziközmű-szolgáltató (ALFÖLDVÍZ Zrt.) készíti el a gördülő fejlesztési terv felújítási és pótlási tervrészét, amit a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal hagy jóvá és ellenőrzi annak végrehajtását.

A jóváhagyott program megvalósítása fedezetének forrásait elsősorban a víziközmű-szolgáltató által fizetett használati díj biztosítja.

7.2.1.4. Energiagazdálkodás

Fentebb a 7.1.1. pont alatt került részletesebb ismertetésre.

A panel program folytatására pályázati kiírás hiányában nem került sor.

7.2.1.5. Zöldterület-gazdálkodás

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében benyújtott és támogatást nyert „Zöld város kialakítása” projekt elemei az alábbiak:

- Széchenyi liget felújítása
- Eszperantó-híd felújítása
- Hősök erdejének felújítása
- Somogyi B. – Új utca sarkán lévő telek közösségi térként való hasznosítása

A Kossuth utca felújítása során 1.000 m² új zöldfelület kialakítása történt meg megközelítőleg 5.500 db növény kiültetésével. Az idei évben a Somogyi Béla és a Mátyás király utca közti járdaszakasz felújításával befejeződik a teljes körű utca rekonstrukció, mely során ismételen nő a zöldfelület. Ennek beültetésére a jövő év tavaszán kerül sor.

A városközpont rehabilitáció keretében 3.100 m² új zöldfelület kialakítása valósult meg és 1.660 m² felújításra került.

Az idei évben készült el a Rózsa Gábor tér tovább fejlesztése. A lebontott épület helyét parkosítottuk, az öntözött felületet megnöveltük és kialakításra került egy köztéri virágóra is. A Szecessziós Ház előtti burkolt felület csökkentésével automata öntözőrendszerrel ellátott virágágyak kerültek kialakításra.

Az Önkormányzat a „Virágszínvonalasabb Szenteseért” verseny keretén belül több éve a lakosságot is bevonja a környezetszépítésbe.

Hagyománnyá vált a „Nagymama program”. E program keretében tavasszal a nagymamáknak a város 5.000 – 10.000 db virágpalántát ad, melyet az ingatlanjaik előtti zöldfelületre ültetnek ki unokáikkal.

Az újszülött babák „Új Életfát” kapnak ajándékba, melyeket a szülők elültetnek, és együtt gondozzák azokat gyermekeikkel.

Az Új Életfák kiosztására évente két alkalommal kerül sor immár 21. éve.

Az új városfejlesztési beruházások, fejlesztések keretében a fő cél, hogy a gyors klimatikus változáshoz igazodva újítsuk meg köztereinket. Ennek szellemében kerül sor az előregedett, beteg növényállomány leváltására, illetve a balesetveszélyes állapotok (pl.: közművek közelsége, gyökérzet által megemelt járőfelületek, épület állagának veszélyeztetése) megszüntetése.

Az extrém időjáráshoz igazodva a növény faj/fajtaváltás folyamatos.

A Tisza parton több mint 600 db fa egyedi vizsgálata történt meg, ennek alapján készült el az üdülő övezet közép-távú fakezelési terve.

Számos koros fa endoterápiás növényvédelmi kezelést kapott, amelyek nagyon jó eredménnyel zárultak.

A közterületekre évente kb. 50. 000 tő egynyári, kétnyári, hagymás növény és muskátli kerül kiültetésre, vagy balkonládákban kihelyezésre. Az egynyári virágfajták megválasztásánál több éves tapasztalatra (kísérletekre) hagyatkozva a magyar fajták kerülnek előtérbe.

Összességében automataöntöző rendszer működik 11 közterületi parkban és 2 körforgalomban, továbbá a Kurca-parti sétányon és a Széchenyi ligetben (Kurcából üzemeltetett). Az idei évben a Kossuth utcán tovább bővült az öntözött területek nagysága. A parkok, körforgalmak és intézménykertek öntözéséhez szükséges vizet egyre több helyen fűrt talajvízkút biztosítja.

2016-2017. évben a képviselői keretből illetve a Szentés Városellátó NKft. költségvetése terhére az alábbi játszótérek kerültek fejlesztésre:

- Vuk (Jövendő u.) játszótér
- Pinoccio (Kertváros) játszótér
- Hősök Erdejei
- Apponyi téri
- Farkas Antal utcai
- Milleneumi Park
- OTP mögötti játszótér
- Bocskay u. 8. sz. előtti játszótér
- Mici Mackó játszótér

Az új játszótéreket minden esetben ivókúttal létesítettük, illetve a köztereken ivókutak kerültek üzembe helyezésre.

Hőségriadó esetén párapapú és a főtéri szökőkút ad enyhülést.

Ezekre nagy szükség van a légköri aszály okozta panaszok enyhítése érdekében.

A nagyobb léptékű, nem csak önkormányzati beruházások megkezdése előtt, már az építési engedélyezési szakaszban zöldfelületi kimutatást kell készítenie a tervezőnek, illetve kertépítészeti tervet kell bemutatnia az engedélyezési eljárás során.

Szentés Város Szabályozási Terve az ipari szolgáltató övezetekben történő építkezések során kötelező védőfásítás létesítését írja elő. Például védősáv telepítésére került sor Szennyvíztisztító Telep fejlesztése során is.

Sajnos városi zöldfelületi fejlesztési tervvel és fakataszterrel az Önkormányzat még mindig nem rendelkezik. Ennek ellenére az egységes utcafásításra való törekvés eredménye évről-évre egyre jobban megmutatkozik a városképen.

Az Önkormányzat a lakossági fapótlások támogatására 600 eFt-ot különített el a 2017. évi költségvetési rendeletében.

7.2.1.6.

Közlekedés

A belterületi közutak karbantartását a Városellátó NKft. mellett a közmunkaprogram keretében dolgozók javítási munkálatokkal segítik. Ezen felül részt vesznek az útszegélyek folyamatos takarításában, zöld-növényzet mentesítésében, az utakra belógó cserjék, fák és növényzet kivágásában. A keresztezésekben lévő beláthatóságot zavaró és a közlekedési táblákat eltakaró növényzet visszavágásával elősegítik a biztonságos közlekedést. A „Belterületi közutak karbantartása” program keretén belül készült el Magyar térsen az útkarbantartás.

7.1.1. pont alatt részletes ismertetésre került a közlekedéssel kapcsolatos témakörön belül az utak, kerékpárutak és a járdák, valamint a közlekedési csomópontok átépítése. A Városellátó Nkft. a járdák felújítását ütemterv szerint végzi. A járdák tisztaságát és műszaki állapotát is folyamatosan ellenőrzi.

A TOP-os pályázat keretében további útépitési és rekonstrukciós projektek kerültek benyújtásra, melyeknek az elbírálása folyamatban van. Ezek az alábbiak:

- Ipari Park É zóna C szektortól út csatlakozás kiépítése a 45. számú főútra
- Új bekötő út építése a Hadzsy J. utcától a HUNGERIT Zrt. tervezett új telephelyéig (Villogó utcai piac)
- Bese László utca útrekonstrukció

7.2.2. Épített környezet védelme

A megvalósult városközpont rehabilitáció projekt elemei az alábbiak:

Közösségi funkciót szolgáló tevékenységek:

1. Tokácsli (Városi) Galéria felújítása
2. Diák Pince felújítása, akadálymentesítése

Közterületek fejlesztése (városi funkció):

3. Kurca-híd felújítása és bővítése a kerékpáros forgalom számára
4. Kossuth Lajos u. Petőfi u. kereszteződésben körforgalom építése
5. Horváth Mihály utca járda építése
6. „Közzé” kert felújítása
7. Petőfi Sándor utca átalakítása a Kossuth utcától a Szabadság térig
8. Szabadság tér –autóbusz pályaudvar nem fedett kerékpártárolók kialakítása
9. Ady Endre utca – bevásárló utca kialakítása, Fehérház előtti tér rendezése
10. Evangélikus templom körüli terület kertépítészete
11. Szent Miklós templom környezetének rendezése

Közsféra funkcióinak megerősítését szolgáló fejlesztések:

12. Szentés Városi Bíróság és Ügyészség épületének tető- és homlokzat felújítása
13. Szentés TV korszerősítése, felújítása

Gazdasági funkciót szolgáló tevékenységek:

14. Fehérház üzletportál felújítása és belső udvar rendezése
15. Ady Endre u. 1. számú ingatlan homlokzat és portálfelújítása
16. Vállalkozói Központ korszerűsítése, felújítása

A megvalósult fejlesztések, felújítások nem csak al- és felépítményi munkákat jelentettek, hanem jelentős mennyiségű zöldfelület megújulását és újak létrejöttét, beleértve az utcabútorokat és parkberendezési tárgyakat is.

A Petőfi Szálló egy részének felújításával, renoválásával a Szecessziós Ház kialakítása az idei évben Norvég pályázati támogatásnak köszönhetően elkészült.

TOP-os pályázat keretében került benyújtásra a Petőfi Szálló felújításának következő ütemeként a színház felújítása az alábbi projektteralommal:

A Szentés város központjába álló, 1897–1899 között épült magyaros-szecessziós stílusú Petőfi Szálló és Vigadó épülete a hazai szecesszió meghatározó építészei, Komor Marcell és Jakab Dezső tervei szerint épült.

Az épületegyüttes revitalizációjának egyik legfontosabb eleme az lesz, hogy az egykori Vigadó, később Tóth Józsefről elnevezett Színház és a hozzá szorosan kapcsolódó terek visszakapják funkciójukat, immár a XXI. századi professzionális színpad-, hang-, és fénytechnikával, mobil berendezés alkalmazásával.

A színházi épületrész többfunkciósan berendezhető színház termének újjáépítésével korszerű, többfunkciós nézőtér rendezhető be. A rekonstrukció a szecessziós épület eredeti arányait, nyílászárórendszerét, anyagait és színeit hozza elő mind az enteriőrben, mind külső megjelenésében, modern formába öntve. A felújítás a műemléki előírások szerint a fellelt eredeti tervek és restaurátori kutatások alapján történik majd, a modern kor követelményeinek figyelembe vételével.

A pályázat elbírálása folyamatban van.

Az épített környezet védelmében kitűzött célok megvalósítását szolgáló feladatok részeként megtörtént a városi intézmények által használt épületek állagának ellenőrzése. Az állapotfelmérések eredményeként megállapítható, hogy az elmúlt időszakban jelentős számú intézményi épületet érintő részleges,- vagy teljes épületfelújítás, építészeti és épületgépészeti energetikai korszerűsítés, alternatív energiahasznosítás alkalmazása, és fizikai,- vagy komplex akadálymentesítés ellenére is vannak még fel nem újított, vagy további részleges felújítást igénylő épületeink.

A lakosság igényeit kielégítő esztétikus, kultúralt, hagyományörző épített környezet biztosítása érdekében – a környezetszempontú – felújítást is igénylő épületeink:

- Apponyi téri,- a Dr. Mátéffy Ferenc utcai és a Damjanich utcai Óvodák
- Koszta József,- és a Deák Ferenc Általános Iskolák,
- Horváth Mihály Gimnázium és Szakközépiskola,
- Tóth József utcai Művelődési Központ
- Móricz Zsigmond Művelődési ház,
- Városi Könyvtár,
- Hajléktalan Segítő Központ Nappali Melegedője.

Főként ezen épületeinkre jellemző, hogy elsősorban akut műszaki problémákat kezelő részleges felújítások történtek, így a további részleges,- vagy teljes felújítások során (pl.

homlokzatképzésük sérült vagy erősen károsodott, nyílászáróik láthatóan elavultak, akadálymentesítésük hiányos vagy nincs) különösen tekintettel kell lenni a környezeti követelmények teljesítésére is.

7.3. Természet- és tájvédelem

A természetvédelem címszó alatt meghatározott célok terén 2014. évtől jelentősebb változás nem történt. Az addig elért eredményeket, jó állapotokat sikerült fenntartani, megtartani.

Egyre nagyobb számban figyelhető meg a Kurca vizében a védett lápi póc, réti csík és a mocsári teknős.

A parkok kialakításával kapcsolatos értékelés a dokumentum 7.2.1.5. pontja alatt került bővebb ismertetésre.

Idős fák állapotmegóvása érdekében minden évben sor kerül a fák szárazakolására, endoterápiás kezelésére és amennyiben szükséges, az odukezelésekre. Néhány, rosszabb növényegészségi állapotban lévő egyednél az élet- és a vagyonbiztonság indokolja a 3D-s fakoppo vizsgálat elvégzését, amely alapján a szakértői vélemény határozza meg a faápolási teendőket.

7.4. Az emberi egészség védelme

A város klímabarát politikája pozitív befolyással van az emberi egészség védelmére.

Számos aktív és passzív kikapcsolódásra, rekreációra alkalmas zöldfelület (pl.: futópálya a ligetben, erdei tornaeszközök és fitness elemek kihelyezése, sétányok, pihenő felületek) kialakítására került sor.

TOP-os pályázatból valósul meg a jövő évben a Hősök Erdejében a futópálya kiépítése és a Széchenyi ligetben kültéri fitness elemek kihelyezése, valamint A Somogyi Béla utca - Új utca sarki telken új közpark kialakítása, amelyen szintén kihelyezésre kerülnek sporteszközök és pihenőhelyek.

Felépült a fedett Dr. Rébéli-Szabó József Városi Sportuszoda, illetve a wellness és szauna komplexum is, amelyek a vizes sportolási és rekreációs lehetőségeket nagymértékben bővítik. A tiszai strandon egy streetball pályával és asztali tenispályával bővült az aktív pihenési lehetőség.

A városban működő önkormányzati fenntartású óvodák közül 2 rendelkezik tornaszobával egy pedig tornateremmel. Az óvodák többségében szabadtéri játékok vannak, így a tavasztól őszig tartó időszakban megoldhatóak a foglalkozások. A téli időszakban az óvodák hetente egyszer külső helyszínen tartják meg testnevelési foglalkozásokat. A nevelési programban

meghatározottakon túl lehetőség van szervezett keretek között, fakultatív sportolási alternatívákat is igénybe venni, így például a Felsőpárti Óvoda körzetében foci, tánc és néptánc a Központi Óvoda körzetében foci, néptánc, aerobik és birkózás.

A vízhez szoktatás kiemelt terület a nevelés során. Mindkét óvodai körzetben már hosszú évek óta eljárnak a nagycsoportosok a Gyógyfürdőbe, ahol játékos vízi gyakorlatok segítségével egyrészt a vizes közeg megszerettetése, másrészt az úszástanulás megalapozása és a megfelelő vízbiztonság kialakítása a fő célkitűzés. Ez a nem kötelező tevékenység nagyban segíti a gyermekek mozgásigényének kielégítését, fejleszti edzettségüket, akaraterejüket a különböző mozgásformák kivitelezése során.

Az Dr. Rébéli-Szabó József Városi Sportuszodában csecsemőúszásra van lehetőség.

A 6-18 éves korosztály szellemi és fizikai terhelésének összehangolásában az oktatási intézményeknek nagy szerepe van. 2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerültek az önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézmények közül többek között az általános iskolák, melynek fenntartói és működtetői feladatait a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz tartozó tankerület lát el. Az iskolai testnevelés és diáksport fejlesztésének kulcsa a korosztály fogékonyságában, természetes mozgásigényében rejlik.

Az iskolai testnevelési órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon kell elérni, hogy a gyermekeknek felnőtt korukban is legyen igénye az egészséges életmódhoz szükséges mozgástevékenységre, kialakuljon náluk az aktív mozgás iránt való igény, a sport szeretete beépüljön a személyiségükbe. A köznevelési törvényben előírt mindennapos testnevelés megszervezésével kapcsolatban továbbra is legnagyobb problémát az intézményekben lévő nem megfelelő nagyságú tornatermek jelentik, így szükséges továbbra is külső helyszínek bevonása.

Az Önkormányzat továbbra is fenntartja a diáksportban vállalt szerepét különböző támogatási formában (pl.: térítésmentes sportlétesítmény használata). Minden szentesi iskola ingyen használja a Pusztai László Sporttelepen található pályákat. A Dr. Papp László Városi Sportcsarnok létesítményhasználatát az önkormányzat az éves költségvetésben tervezett pénzbeli hozzájárulással is támogatja, a KLIK-kel kötött háromoldalú megállapodásban foglaltak szerint. Ezzel a lehetőséggel csak a Deák Ferenc és a Koszta József Általános Iskolák, valamint a Gimnázium élnek.

A Művelődési, Ifjúsági és Sportbizottság kedvezményes létesítményhasználatot biztosít a helyi diákolimpiai versenyek megszervezéséhez.

A sérült vagy fogyatékkal élő személyek egészségi állapotának alakulásában az orvosi kezelések mellett fontos szerepe van a képességeiknek megfelelő testmozgásnak. Városunkban egyrészt a Rigó Alajos Általános Iskolában, másrészt a Gondozási Központban foglalkoznak fogyatékkal élők oktatásával, gondozásával. Számukra a sport/mozgás, terápiás jellegén túl élményt, társaságot és új ismereteket és ismerősöket biztosít.

A Gondozási Központ által koordinált a „Szeretet mindent elfogad” elnevezésű rendezvénynek már hosszú évekre visszanyúló hagyományai vannak. Az intézetben fogyatékkal élők mindennapjait színesítik meghívásos tornák. Regionális sportrendezvényeken mutathatják meg egyéniben és csapatban is ügyességüket. A városban több szakember/sportoló is segíti önkéntesen a Gondozási Központban fogyatékkal élők sportolási tevékenységeit, melyet az intézmény udvarán kialakított sportszoba is támogat.

Jelenleg a városban 40 sportegyesület működik az önkormányzati nyilvántartás alapján. Ezek a sportszervezetek sportszakmai feladatok ellátására létrejött civil szerveződések. Fő

tevékenységük, hogy összefogják azokat az embereket, akik kötődnek az általuk kiválasztott sportághoz. A sportegyesületek ellátnak utánpótlás nevelést, versenyeztetést, szabadidős és rekreációs célokat is. Fontos szerepük van az ifjúság testi, szellemi nevelésében egyaránt. Az Önkormányzat elsődlegesen azokat az egyesületeket támogatja, amelyekben az utánpótlás-nevelés a fő profil.

Megrendezésre kerültek a jelentős számú résztvevőt megmozgató és vonzó szabadidősport rendezvények, mint pl. Szilveszteri futás, Pedagógus és Nemzetközi Szenior Úszóverseny, Óvodától az Olimpiáig Úszóverseny, Európai Mobiltási Hét programjai, „G”-át futás, 23 órás tekergés, Sportválasztó, stb..

A város 2016-ban adta be pályázatát a BMSK Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt.-hez sportparkok létesítéseinek elnyerése céljából. A pályázat segítségével az általános és középiskolai mindennapos testnevelés órák megtartását kiegészítő olyan szabadtéri tornapálya kialakítására nyílhat lehetőség, mely által több mozgásforma kipróbálása, az állóképesség és az erőnlét növelése mellett az alakformálásra is alkalmas lenne. Fontos szempont továbbá, az újfajta – street workout – eszközök ingyenes hozzáférhetősége a lakosság számára is. A pályázat elbírálása folyamatban van.

A város civil stratégiájának szellemében az Önkormányzat fejlesztette kapcsolatait a városban működő nonprofit szervezetekkel a lakossági szolgáltatások színvonalának emelése, a részvételi demokrácia fokozatos kiegészítése, a lakosság közérzetének javítása érdekében.

A Civil Stratégia és az Önkormányzat célja a szentesi civil társadalom erősítése, a helyi civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése, az önkormányzat és a civil társadalom közötti partneri viszony és munkamegosztás előmozdítása. Az együttműködés kiterjed az oktatás, a sport, a kultúra, valamint a szociális és egészségügyi területekre egyaránt.

A civilek önkéntes együttműködésük alapján kialakított városi civil érdekképviselője a Városi Civil Tanács, melyet az Önkormányzat civil partnerként kezel. Ezáltal vonják be a civil szervezeteket a döntés-előkészítésbe, döntéshozatalba, hívják meg a testületi ülésekre. A kultúra és az oktatás területén működő Koch Sándor TIT Szentesi Szervezete és a Mosolygósabb régióért Egyesület számára, az egészségügyi területen pedig a Magyar Vöröskereszt Szentesi Területi szervezete és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a város költségvetésében külön soron szerepel és közvetlen támogatást kap. Ezen felül a városi rendezvényekhez kapcsolódva is kapnak támogatásokat.

Az együttműködés további formája a Helyi Esélyegyenlőségi Program, melynek mind az öt munkacsoportjában (romák és mélyszegénységben élők, nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők) aktívan vesznek részt a program intézkedési tervének végrehajtásában, nyomon követésében, felülvizsgálatában. Közös esélyegyenlőségi programként érzékenyítések valósultak meg az elmúlt években felnőtteknek, családoknak, de kifejezetten az iskolás korosztály számára is, melynek során az egészségmegőrzés is kiemelt szerepet kapott. 2017-ben hagyományteremtő céllal a Szentesi Európai Mobilitás Héthez és az Autómentes Naphoz kapcsolódva szervezte meg az Önkormányzat a város főutcáján az I. Városi Érzékenyítő Napot, melyen látás-, hallássérültek, mozgásukban akadályozottakkal kapcsolatos érzékenyítés folyt a Vakok és Gyengén látók Egyesülete, a Látássérültek Dél-alföldi Egyesülete, a Mozgáskorlátozottak Egyesületének Szentesi Csoportja és a Siketek és Nagyothallók Egyesületének Szentesi Szervezetének közreműködésével.

A vizsgált időszak alatt a felnőtt- és gyermek orvosi ügyeleti ellátás a Mentőállomásról átkerült a Vásárhelyi út 30. szám alá.

Megszűnt az önkormányzati méltányossági alapú ápolási díjtámogatási forma.

Az „Egészség a célkeresztben” program önkormányzati szinten megrekedt, mivel a program elemei átkerültek központi szervezetekhez.

7.5. Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos rendszerének 2012. évben megkezdett átalakítása napjainkra a helyi önkormányzati feladatok jelentős mértékű csökkenését eredményezte. Megmaradt feladatként a közszolgáltatás megszervezésének kötelezettsége, azaz a közszolgáltató kiválasztása és a közszolgáltatás rendjének meghatározása. Kiválaszthatja az önkormányzat azt a közszolgáltatót, amelyik számára megfelelőnek tűnik, azonban annak közszolgáltatási engedéllyel és megfelelőségi véleménnyel kell rendelkeznie, amely engedélyeket országos hatáskörű szervek adnak ki, esetenként szubjektív döntés eredményeként. Meghatározhatja az önkormányzat a közszolgáltatás rendjét is, azonban a tényleges műszaki tartalmat országos előírások rögzítik, tételesen, illetve finanszírozás oldalról pozitív vagy negatív tényezőként figyelembe véve.

Az állami szerepvállalás eredményeként a Szentés Városellátó Nkft. 2017. március 31. napján elvesztette önálló közszolgáltatói státuszát, a továbbiakban alvállalkozóként szállítja a település szilárdhulladékát. A folyamat eredményeként minimális mértékűre csökkent az önálló önkormányzati mozgástér a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás helyi jellemzői meghatározásában.

Megszűnt a szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok helyben történő előválogatása, megmaradt viszont a zöldhulladékok és inert hulladékok helyi hasznosítása, szintén alvállalkozói feladatkörben.

A hulladékudvarban történő lakossági veszélyes hulladékgyűjtés bevezetés alatt áll.

Az új, regionális szolgáltatási rendszerhez történő csatlakozás eredményeként bővült a szolgáltatás műszaki tartalma Szentés teljes családi házas övezetében a 2 heti rendszerességgel házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, illetve az évi kétszeri házhoz menő, időpont egyeztetésen alapuló lomtalanítás bevezetésével.

Nem javult a hulladék begyűjtést ténylegesen végző Szentés Városellátó Nkft. finanszírozási helyzete. Az elvégzett munka pénzügyi elszámolása kiszámíthatatlan, nemritkán fél évet késik.

A városban kiépített szelektív hulladékgyűjtő szigetek a lakosság egy részének hanyagsága miatt minősíthetetlen állapotban vannak. Ezek az emberek nem tudják, vagy nem akarják a szigeteket rendeltetésszerűen használni. A gyűjtőkonténerek mellé illegálisan elhelyezett szeméthegek eltakarítása jelentős többletfeladatot jelent a Szentés Városellátó NKft. dolgozói számára.

A közcélú munkaprogram segítségével a mindennapi parkfenntartási munkák mellett fokozatosan kerülnek környezetrendezésre olyan területek is, amelyek az évek során humán

erőforrás hiányában „elvadultak”. Ennek eredményeként nem csak a városkép esztétikai látványa nő, hanem csökkenek azok a helyek, ahová illegális szemét lerakások kerülhetnek.

„Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása” elnevezésű közmunkaprogram keretében a város közigazgatási kül- és belterületén problémát okozó illegálisan lerakott szemét összegyűjtése a fő cél, továbbá a megtisztított területek folyamatos ellenőrzése és az újabb kialakult problémás területek rendbetétele.

7.6. Zaj- és rezgés elleni védelem

2014. óta újabb erdőtelepítés nem történt.

Szentes Város Önkormányzata a város gyógyhellyé minősítését tűzte ki célul. Az ehhez nélkülözhetetlen helyzetértékelés és szakvélemény egyik alappillére a zajhatás felmérése. Az akusztikai vizsgálat két mérési ponton mutatott a jogszabályban meghatározott maximálisan megengedhetőnél kissé magasabb hangnyomás szintet. Az egyik a Kórház, a másik Gyógyfürdő közelségében található. Mivel a Kiss Zsigmond utca gyűjtőút, így a magasabb érték a közlekedésből adódó zajterhelésből fakad.

Az útburkolatok megfelelő állapotban tartása a beszámoló 7.2.1.6. pontja alatt került ismertetésre.

7.7. Szemléletformálás

A feladatkör részletes ismertetésre került a 7.4. pont alatt.

ÖSSZEGZÉS

Összegezve a 2014-2017-ig elért környezetvédelmi eredményeket elmondható, hogy Szentes Város Önkormányzata intézkedéseivel továbbra is segíti a kedvező környezeti állapot, az élhető város fenntartását. Anyagi lehetőségeihez mérten a fenntartható fejlődést szem előtt tartása mellett fejlesztéseket, beruházásokat visz véghez kihasználva a pályázati támogatások adta lehetőségeket is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Szentes Város Környezetvédelmi Programjának 2014-2017. év közötti időszakra irányuló felülvizsgálatáról szóló előterjesztést megvitatni és a döntést meghozni szíveskedjen.

7. CÉLKITŰZÉSEK ÉS FELADATOK A TELEPÜLÉS KÖRNYEZETVÉDELME ÉRDEKÉBEN

7.1. Környezetvédelmi célok, feladatok

A környezetvédelmi program célja a települési környezet megóvása. Minden környezetvédelmi tevékenység szakmai felkészültséget, tájékozottságot igényel. Nem elegendő a közismert (általában a legsúlyosabb) környezeti problémákkal foglalkozni. A környezeti gondok sajátja, hogy megoldásuk rendszerint hosszú távú gondolkodást és következetes, tartós cselekvéseket igényel.

A természetben minden mindennel összefügg. Egy-egy elem változása kihat a többi elemre, végül az egységes egésze, benne az emberre is. **Az ember és a környezete egy.** Az egyik pusztulása a másik vesztét hozza magával. Amikor ezt gazdasági szempontok alapján megértjük, hibáinkat, mulasztásainkat felismerjük, megeshet, hogy már késő lesz.

Hogy ezt elkerüljük, célokat határoztunk meg, a célok mellé, pedig hozzárendeltük a helyi szintű speciális feladatokat. Egy-egy feladat elvégzése több meghatározott cél eléréséhez is vezethet.

7.1.1. Levegőtisztaság-védelem

Cél:

- A település jó minőségűnek mondható levegőtisztasági-állapotának fenntartása.
- A talaj-eredetű portterhelés további csökkentése.
- A fűtésből származó légszennyezés mérséklése.
- A mezőgazdasági tevékenységből származó bűzszenyezések csökkentése.
- Az ipari eredetű szennyezőanyag kibocsátások megelőzése, csökkentése.
- A diffúz légszennyező források kibocsátásának csökkentése.
- A közlekedési eredetű légszennyezés csökkentése.

Feladat:

- A tömegközlekedés gépjárműállományát szükséges korszerűsíteni kisebb szennyezőanyag kibocsátású járművekkel.
- Belterületi és kistérségi kerékpárút-hálózatok bővítése összefogva más települések önkormányzataival.
- A belterületi úthálózat folyamatos karbantartása, szükség szerinti felújítása.
- Az ipari eredetű kibocsátó vállalkozások kihelyezése az Ipari Park területére, illetve a településszerkezeti tervben e célra kijelölt
- Imisszió mérőhálózatot kiépítése a környezeti levegő minőségének megfigyelésére az országos hatáskörű szervekkel együttesen.
- A település közigazgatási területén belül előnyben kell részesíteni a növényzettel borított, parkosított zöld területek nagyságának növelését.
- Meg kell szervezni a parlagfű irtását. A parlagon hagyott területek tulajdonosait fel kell kutatni, jogi eszközökkel élve el kell érni a területek karbantartását.
- A mezőgazdasági táblák közötti területeken védelmi céllal fák telepítése a defláció csökkentése érdekében
- Érvényt kell szerezni a tarló, -avar, - és egyéb hulladék égetések megszüntetésének kiemelten a lakossági avarégetés tekintetében.

- Kerülni kell az allergén növényfajok telepítését, a meglévők számát, pedig csökkenteni kell.
- Északi elkerülő út építése.
- Tovább kell fejleszteni a város forgalom csillapítását.
- Alternatív energia használatát előnybe kell részesíteni

7.1.2. Vízvédelem

A felszíni vizek minőségével kapcsolatos célok:

Cél:

- A felszíni vízkészletek vízmennyiségének és vízminőségének védelme.
- A felszíni vízfolyások, tavak vízminőség-romlásának megakadályozása.
- Az élővízbe bevezetett szennyvizek által okozott szerves-anyag terhelés csökkentése az eutrofizáció mérséklése céljából.
- A vízelvezető csatornák vízminőségének javítása.
- Felszíni vízfolyások természetes víztisztulásának biztosítása

Feladat:

- A szennyvízcsatorna-hálózatra való lakossági rákötések ösztönzése
- A csapadék- vízelvezető csatornák kitisztítása, állapotának javítása, az illegális lakossági szennyvíz bevezetések felszámolása.
- A felszíni vízfolyások vízminőségének folyamatos ellenőrzése az országos hatáskörű szervekkel összhangban.
- A Kurca-főcsatornán fel kell tárnai a még meglévő illegális szennyvíz becsatlakozásokat és illegális hulladék lerakásokat. Ezeket meg kell szüntetni és szükség szerint szankciókat alkalmazni.
- A Kurca főcsatornához tartozó erek, mellékcsatornák folyamatos karbantartása, vízminőségük ellenőrzése.
- Bioremediációs program folytatása a Kurca-főcsatornán
- A Kurcán szükség esetén a frissvíz utánpótlásáról való gondoskodás.
- További vízfelszínen úszó oxigén dúsító szökőkutak telepítése a Kurca Szentés város belterületi szakaszán.
- Parti nádsávok meghagyása, parti sávok fásítása.
- Termál elfolyó vizek kivezetése a Tiszába.
- Szennyvíztisztító telep korszerűsítése.
- A termálvizek hőenergiájának minél nagyobb határfokkal való kinyerése annak érdekében, hogy minél kisebb hőfokú víz kerüljön kivezetésre a felszíni vizekbe.

A felszín alatti vizek minőségével kapcsolatos célok:

Cél:

- Ivóvízbázis-védelem fejlesztése.
- A nitráatterhelés csökkentése.
- A földtani közeg, a felszín alatti vizek további terhelésének elkerülése.
- A vízháztartás egyensúlyának kialakítása és megőrzése érdekében a felszín alatti vízkészletek felhasználásának mérséklése.
- A sérülékeny vízbázisok területén a védősávok és védőidomok fokozott ellenőrzése, védelme.

Feladat:

- Termálvíz gazdaságos felhasználása.
- A szennyvízcsatorna hálózatra való lakossági rákötések számának növelése.

- A szippantott szennyvíz leürítés ellenőrzése, az esetleges illegális leürítések felszámolása.
- Ivóvízbázisok fokozott védelme.
- Hulladék lerakók rekultiválása.
- Szennyező források felkutatása, megszüntetése, kármentesítés.
- Zárt, szabályos trágyatárolók építése.
- A szikkasztásos szennyvíztárolás teljes mértékű felszámolása.

7.1.3. Földvédelem

Cél:

- A termőföld minőségének, termékenységének megőrzése, javítása.
- A parlagon maradt területek hasznosítása (a termőföldterület csökkenésének minimalizálása).
- A környezeti károkozás lehetőségeinek csökkenése.

Feladat:

- A hulladéklerakók rekultiválása.
- Mezőgazdaságilag kevésbé hasznosítható területeken a viszonyoknak megfelelő hasznosítás (gyepesítés, erdősítés, vizes élőhelyként való hasznosítás)
- Védelmi növényzet telepítése (talaj- és tájvédelmi fásítás)
- Védett, illetve érzékeny természeti területek védelme.
- Ár- és belvízvédelmi művek korszerűsítése. (Különösen a vízelvezető-rendszerek esetében).
- Megfelelő belvizek elleni védelem.
- Öntöző csatornák fenntartása, kezelése.
- Illegális építési-bontási hulladék elhelyezés, különös tekintettel a bontási hulladékkal történő mezőgazdasági utak feltöltési tevékenység visszaszorítása.

7.2. Települési és épített környezet védelme

7.2.1. A települési környezet védelme

Cél:

- Egészséges, kulturált, biztonságos lakókörnyezet kialakítása.
- Helyi környezetvédelmi vonatkozású rendeletek elkészítése, ill. felülvizsgálata.
- A lakosság, a civil szervezetek bevonása a települési környezetvédelmi döntésekbe és azok végrehajtásába.
- Közterületek, utak minőségének megóvása valamint javítása.
- Zöldfelületek fejlesztése.

7.2.1.1. Települési környezet tisztasága

Cél:

- A település köztisztaságának javítása.
- Köztéri rongálások visszaszorítása.

Feladat:

- Kommunális szilárd hulladékok megfelelő kezelése és ártalmatlanítása.
- Szelektív hulladékgyűjtés rendszer kibővítése.
- A köztisztasági feladatok ellátásának fejlesztése.
- Illegális hulladék lerakások felszámolása.
- Városi közterületi takarítási akciók szervezése.

7.2.1.3. Csapadékvíz elvezetés, bel- és árvízvédelem

Cél:

- Csapadékvíz-elvezetés megoldása, a település védelme az esetleges bel- és árvizektől.

Feladat:

- Csapadékvíz-elvezető rendszerek felújítása, a víz folyamatos lefutásának biztosítása az egyes befogadóig.
- Csapadékvíz-befogadók állapotjavítása, szükség szerint újak létesítése.
- Ár- és belvízvédelmi művek korszerűsítése.
- A csapadékvíz-elvezető árkokba történő illegális szennyvíz bevezetések felmérése és mielőbbi megszüntetése.
- Nyílt árok rendszer befedésének megakadályozása.

7.2.1.3. Ivóvízellátás

Cél:

- Az arzénmentes ivóvízellátás biztosítása.
- Meglévő vízkészletekkel való gazdálkodás, biztonságos vízellátás.
- Hálózati vízvesztesség csökkentése.
- A meglévő és még üzemelő vízadó kutak minőségének megőrzése, illetve javítása.

Feladat:

- Az ivóvízhálózat-rendszer műszaki felmérése, hibák feltérképezése.
- Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása.
- A kutak védőterületének fokozott ellenőrzése, szennyezésektől való megóvása
- A Dél-alföldi Regionális Ivóvízminőség- javító Program megvalósításának részeként kiépíteni a szentesi arzénmentesítő technológiát, illetve megépíteni a távvezeték rendszert.

7.2.1.4. Energiagazdálkodás

Cél:

- Energiafelhasználás csökkentése.
- Alternatív energia felhasználás kiterjesztése

Feladat:

- Beruházásoknál az energiatakarékos technológiák megvalósításának támogatása.
- Utólagos hőszigetelések, energia-megtakarítást eredményező beruházások.
- Megújuló energiaforrások hasznosításának népszerűsítése, ezek alkalmazása.
- A panel program folytatása.
- A LED- es KEOP finanszírozású lámpatest csere program megvalósítása.

7.2.1.5. Zöldterület-gazdálkodás

Cél:

- Esztétikusabb települési környezet kialakítása és fenntartása.
- Zöld felületek minőségi- és mennyiségi növelése.

Feladat:

- Zöldterületek mennyiségének megőrzése, növelése, parkosítás.
- Utak melletti védőfásítások, zöldsávok megvalósítása. (A talaj defláció elleni védelmét is biztosítják, emellett „ökofolyosót” képezve a zöldhálózat fontos elemei.)
- Meglévő zöldfelületek minőségének javítása a klímaváltozáshoz igazodva
- Virágos területek megnövelése (pl.: iskolai, óvodai program segítségével, lakosság bevonásával)
- Környezetszépítő versenyek szervezése.
- Új Életfa ajándékozás az új született gyermekeknek, és a Nagymama program (virágpalánta osztás a nagymamák között) hagyományának fenntartása.
- Játsszóterek létesítése, meglévők fejlesztése.
- Mezőgazdasági művelés alá vont területek szélein fasorok, védősávok telepítésének ajánlása a tulajdonosok irányába.
- Erdőterületek növelése.
- Őshonos növényfajok alkalmazásának ösztönzése.
- Szárazságtűrő növényfajok telepítése.
- Öntözött parkfelületek növelése, nortonkutak fúrása.
- Városkapuk rendezése.
- Egységesen fásított utcaképek kialakítása.
- Zöldfelületi kataszter elkészítése.

7.2.2.6.**Közlekedés****Cél:**

- Kül- és belterületi úthálózat fejlesztése.
- Teljes kerékpárút-hálózat kiépítése.
- Városközpont forgalom-csillapítása.

Feladat:

- Forgalomtechnikailag nem megfelelő csomópontok átépítése.
- Folyamatos járda-felújítások.
- Meglévő utak korszerűsítése, szilárd útburkolatok folyamatos karbantartása.
- Útszakaszok felújításánál, átépítésénél csak szegéllyel ellátott utak építése.
- Az utak mentén zöldsáv kialakítása.
- A kerékpárút-hálózat kistérségi szinten történő megtervezése, pályázat benyújtása.
- A tömegközlekedés fejlesztése során a környezetkímélő megoldások előnyben részesítése.

7.2.3. Épített környezet védelme**Cél:**

- Esztétikus, kultúra- és hagyományőrző, a lakosság igényeit kielégítő épített környezet biztosítása.

Feladat:

- Épületek állagának ellenőrzése.
- A településrészek, ősi településközpontok, településmagok felújítása, fokozott védelme.
- Kossuth utca rehabilitációs projekt megvalósítása.
- Egyedi védelem alatt álló épületek szükség szerinti renoválása.
- Petőfi Szálló felújítása.

- Történelmi, néprajzi, településképi szempontból további értékes épületek védelem alá vonása.
- Országos jelentőségű műemlékek helyreállítására való törekvés (jégverem és góré állagmegóvása)

7.3. Természet- és tájvédelem

Cél:

- Biodiverzitás fenntartása.
- Település környezeti- és természeti értékeinek védelme, fenntartható használata.
- Helyi védettségű területek megőrzése.
- A természetvédelem igényeinek, érdekeinek szem előtt tartása a fejlesztések során.
- A Kurca-főcsatorna és partjai teljes terjedelmében tájvédelmi körzetté nyilvánítása.
- A település turisztikai vonzerejének növelése a tájvédelemmel egybekötve.
- Tanyás tájképek megőrzése (régiek védelme, újak építése)
- Ökológiai folyosók kijelölése (Kurca-főcsatorna Veker-éri főcsatorna – Kórógy-éri főcsatorna - Tőke-ér – Mágocs-ér – Ludas-ér parti sávjai)

Feladat:

- További védendő természeti és egyéb kultúrtörténeti értékek feltárása, nyilvántartása (Szentesi Kórház 16 hektáros parkja, Lapistó-Fertő, Mucsi-hát, József-szállás, Kutasi-gyep, Ecseri-legelő, Tőkei-puszták, József-szállás).
- A védett –illetve védendő- természeti értékek fenntartása, folyamatos értékmegőrzés.
- Az Érzékeny Természeti Területek, a NATURA 2000 területek figyelembe vétele a hatósági engedélyezési eljárások és az önkormányzati beruházások, fejlesztések során.
- Erdő- és fasortelepítések.
- Invázió fajoktól való mentesítés, őshonos fák telepítése.
- Idős fák állapot megóvása.
- A tájsebek rekultiválása (Zsoldos tavak környezetrendezése).
- Mezőgazdaságilag kedvezőtlen területek ökológiai szempontú hasznosítása (gyepesítés, erdősítés)
- A fejlesztési-, rendezési tervek készítése, felülvizsgálata során a tájvédelmi szempontok kiemelt figyelembevételé.
- Parkok kialakítása, erdei iskolák létrehozása.

7.4. Az emberi egészség védelme

Cél:

- Már a fogantatástól kezdve biztosítani az egészséges élet lehetőségét mindenkinek. A család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés alapvető színterévé.
- A folyamatosan növekvő számú idős lakosság életminőségének javítása.
- A társadalomból kirekesztett csoportok - romák, fogyatékosok, hajléktalanok - egészségi állapotának javítása.
- A mindennapi élet színterein a településeken, az oktatási intézményekben, a munkahelyen, valamint az egészségügy intézményeiben megvalósuljon az egészséget támogató politikai gyakorlat, hatékonyan érvényesüljenek az egészségfejlesztés, betegségmegelőzés.
- A szabad levegőn való mozgás (gyaloglás, kocogás, labdajátékok, futás, teniszezés, stb.) ösztönzése.

Feladat:

- Az egészségüggyel foglalkozó civil szervezetek támogatása
- Kerek asztal-beszélgetés az Önkormányzat, egészségügy, Népegészségügyi Intézet, oktatás, szociális terület, lakásügy, munkaügy, környezetvédelem, civil szervezetek, egyház, sajtó részvételével.
- A média hatékony bevonása az egészségfejlesztési programokba.
- A települések egészségfejlesztési koncepciójának kialakításába be kell vonni a civil és üzleti szférát.
- Az egészséges munkahelyekért mozgalom kiszélesítése.
- Az oktatási intézményekben megfelelő súllyal jelenjen meg az egészségfejlesztés.
- Az egészségügyben a gyógyító munka mellett kapjon nagyobb figyelmet a megelőzés.
- Az „Egészség a célkeresztben” program folytatása
- Mozogj többet a szabadban akciók szervezése, ezzel párhuzamosan a szabad téri sportolás lehetőségének fejlesztése (tenispálya korszerűsítés, futópálya a Ligetben, erdei tornapálya a Ligetben, BMX pálya, stb.).

7.5. Hulladékgazdálkodás**Cél:**

- Környezetterhelés csökkentése.
- A hulladékok keletkezésének megelőzése.
- A keletkező hulladékok mennyiségének és veszélyességének csökkentése.
- A hasznosítási arány növelése.
- Korszerű hulladékkezelés és –hasznosítás kialakítása.

Feladat:

- A Dél – Kelet Alföldi Régió Hulladékgazdálkodási Rendszer (DAREH) Önkormányzati Társuláson belül a KEOP - 2.3.0 - A települési szilárd hulladéklerakókat érintő térségi szintű rekultivációs rendszerek kialakítása pályázat megvalósítása.
- KEOP - 1.1.1 - Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése pályázat keretében átrakó állomás létesítése.
- További hulladék udvarok létesítése.
- Városi takarítási, lomtalanítási akciók szervezése.
- Az illegális építési-bontási hulladék elhelyezés megakadályozása.
- Illegális hulladék lerakók megszüntetése.
- Komposztáló telep kapacitás bővítése
- Zöld szám létrehozása (illegális hulladék lerakás, illegális szennyvíz-elvezetés, stb. bejelentése).

7.6. Zaj- és rezgés elleni védelem

Cél:

- Lakó területek zajterhelésének kiküszöbölése.
- A lakosság nyugodt pihenésének biztosítása.

Feladat:

- Zajvédő (erdő) sávok telepítése.
- A telephelyek, ipari tevékenységek kiszorítása a lakó övezetekből.
- Csendes övezetek kijelölése (Széchenyi liget, oktatási intézmények, egészségügyi intézmények, lakóövezetek)
- Útburkolatok megfelelő állapotban tartása

7.7. Szemléletformálás

Cél:

- A lakosság környezettudatos szemléletének kialakítása.

Feladat:

- Lakosság bevonása a környezetvédelmi döntésekbe.
- Lakosság folyamatos tájékoztatása a környezet állapotáról. (Helyi média, hirdetés, stb.)
- A környezetvédelmi tudati nevelés beépítése a helyi oktatásba. (Iskola, óvoda)
- Környezetvédelmi lakossági akciók szervezése (hulladékgyűjtési, takarítási, stb.)
- Környezetvédelmi célú rendezvények megvalósítása.
- Civil szervezetek környezetvédelmi tevékenységének elősegítése.